

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/5/2016
Identifikačné číslo spisu: 7014200392
Dátum vydania rozhodnutia: 20.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200392.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Jozefa Milučkého JUDr. Soni Langovej v právnej veci T. N., bývajúceho v I., zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému Krajskému riaditeľstvu PZ v Košiciach, Kuzmányho 8, Košice, v konaní o žalobe o preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 09.01.2014 č. KRPZ-KE-OPP-260-004/2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/46/2014-74 zo dňa 5. novembra 2015, jednomyselne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/46/2014-74 zo dňa 5. novembra 2015 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-KE-OPP-260-004/2013 z 09.01.2014, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov zmenil vymedzenie skutku vo výroku rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi sp. zn. ORPZ-SN-OPP-62-001/2013 zo dňa o zaistení osoby žalobcu podľa § 19 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších zmien a doplnení, ktoré vydalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi dňa 28. 10. 2013 pod spisovou značkou ORPZ-SN-OPP-62-001/2013 tak, že skutok:

„Ohrozenie zdravia T. N. spočívalo v tom, že menovaný sa dňa 31.03.2012 v čase o 10.30 hod. na ulici Zdenka Nejedlého v Spišskej Novej Vsi priviazal vo výške 6 metrov nad zemou o vetvu stromu, ktorý mal byť v uvedenom čase na základe Rozhodnutia mesta Spišská Nová Ves číslo OÚPSP-1775/21361/29/2013 zo dňa 27.03.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.03.2012 vyrúbaný, kde

takto pripútaný zotrval v silnom vetre a pri nízkej vonkajšej teplote asi 3 hodiny, pričom došlo k ohrozeniu zdravia menovaného podchladením organizmu“.

tak, že ho nahrádza novým znením:

„Ohrozenie zdravia T. N. spočívalo v tom, že menovaný sa dňa 31.03.2012 v čase o 06.30 hod. na ulici Zdenka Nejedlého v Spišskej Novej Vsi priviazal vo výške 6 metrov nad zemou o vetvu stromu, ktorý mal byť v uvedenom čase na základe Rozhodnutia mesta Spišská Nová Ves číslo OÚPSP-1775/21361/29/2013 zo dňa 27.03.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.03.2012 vyrúbaný, kde takto pripútaný zotrval v silnom vetre a pri nízkej vonkajšej teplote minimálne 3 hodiny a 40 minút, pričom došlo k ohrozeniu zdravia menovaného podchladením organizmu“. Ostatné časti napadnutého rozhodnutia zostávajú nezmenené.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že Okresné riaditeľstvo PZ, Odbor poriadkovej polície Spišská Nová Ves vo veci opätovne rozhodlo rozhodnutím z 28.10.2013 č. ORPZ-SN-OPP-62/2013. Vo výrokovej časti rozhodnutia uviedol, že žalobcu zaistil dňa 31.03.2012 v čase o 10:30 hod. na Ulici Zdenka Nejedlého v Spišskej Novej Vsi z dôvodov uvedených v § 19 ods. 1 písm. a), b) zákona o Policajnom zbore, pretože svojim konaním bezprostredne ohrozoval svoje zdravie a bol pristihnutý pri páchaní priestupku a existovala dôvodná obava, že v ňom bude pokračovať. Ohrozenie zdravia žalobcu konkretizoval tak, že žalobca sa uvedeného dňa priviazal vo výške 6 metrov nad zemou o vetvu stromu, ktorý mal byť na základe právoplatného rozhodnutia vyrúbaný a takto pripútaný zotrval v silnom vetre a pri nízkej vonkajšej teplote asi 3 hodiny, pričom došlo k ohrozeniu zdravia menovaného podchladením organizmu. Protiprávne konanie žalobcu spočívalo v tom, že po príchode hliadky policajného zboru nereagoval na výzvy členov hliadky, ktorými ho vyzývali, aby v záujme ochrany svojho zdravia opustil strom a nezdržoval sa na ňom, čím sa dopustil priestupku podľa verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Žalobca namietal, že dôvody uvedené v rozhodnutí o zaistení sa odlišujú od tých, ktoré boli uvedené v prvom rozhodnutí o zaistení. Toto rozhodnutie však bolo zrušené práve z toho dôvodu, že neobsahovalo vo výrokovej časti konkrétne dôvody zaistenia žalobcu podľa § 19 ods. 1 písm. a), b) zákona o Policajnom zbore. V novom rozhodnutí prvostupňový správny orgán konkretizoval tieto dôvody tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia, pričom tieto dôvody vyplývajú z dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise v čase reálneho zaistenia žalobcu. Policajná hliadka privolala lekára rýchlej zdravotníckej pomoci, ktorý žalobcu po sňatí zo stromu vyšetril a konštatoval jeho podchladenie a zvýšený krvný tlak. V zázname konštatoval nutnosť tohto zákroku vzhľadom na veterné počasie, dĺžku doby, po ktorú žalobca zotrval na strome. Vzhľadom na existenciu uvedeného záznamu vyhotoveného lekárom rýchlej zdravotníckej pomoci podľa názoru súdu ohrozenie zdravia žalobcu podchladením organizmu existovalo. To, že správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré bolo zrušené, uviedol ako dôvod ohrozenia zdravia žalobcu možnosť jeho pádu zo stromu, podľa názoru súdu v danom prípade nemá právny význam, pretože závažný je výrok rozhodnutia, pričom v prvom rozhodnutí - zrušenom vo výroku nebol konkretizovaný dôvod zaistenia podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona o Policajnom zbore.

Druhým dôvodom zaistenia žalobcu bolo jeho neuposlušnosť výzvy členov hliadky, aby strom opustil. Podľa názoru súdu niekoľkohodinové zotrvanie na strome v nepriaznivom počasí môže ohroziť zdravie človeka, či už jeho pádom alebo podchladením. Výzva policajnej hliadky podľa § 27 písm. a) zákona o Policajnom zbore, aby žalobca sa na strome nezdržoval, bola preto oprávnená. Neuposlušnosť výzvy policajta zakladá skutkovú podstatu priestupku podľa § 47 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustí ten, kto neuposlúchne výzvu verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci.

Podľa článku 17 ods. 2 prvej vety Ústavy SR nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Zaistenie osoby predstavuje závažný zásah do osobnej slobody jednotlivca, a preto musí mať legitímny základ. Nevyhnutným predpokladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení osoby je pre svoje zistenie a špecifikovanie dôvodov pre zaistenie osoby pri rešpektovaní nevyhnutnosti a primeranosti takéhoto

oprávnenia. Podľa názoru súdu v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na zaistenie žalobcu podľa § 19 ods. 1 písm. a), b) zákona o policajnom zbore, čo vyplýva z dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise získaných v čase zaistenia žalobcu. Obidva dôvody zaistenia žalobcu sú v rozhodnutí konkrétne popísané a popis skutku vychádza z obsahu spisu. Odvolávanie sa na dôvody prvého už zrušeného rozhodnutia o zaistení podľa názoru súdu je nedôvodné, pretože rozhodnutie bolo zrušené práve z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a nevymedzenia skutkov, pre ktoré bol žalobca zadržaný vo výrokovej časti rozhodnutia.

Dokiaľ žalobca poukazoval tiež na to, že priestupkové konanie bolo okresným úradom, odborom všeobecnej vnútornej správy zastavené, táto námietka je irelevantná, pretože skúmanie skutkových a právnych dôvodov pre vydanie rozhodnutia o zaistení osoby podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona o Policajnom zbore nie je v žiadnej právnej väzbe na samotné konanie o priestupku. Z uvedených dôvodov súd nepovažuje žalobu žalobcu za dôvodnú, a preto ju krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zastúpení advokátkou včas odvolanie. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu náhradu trov konania. Namietal, že s týmto názorom súdu prvého stupňa nemožno súhlasiť a to predovšetkým so zreteľom na ust. § 19 ods. 2 zákona o Policajnom zbore, ktoré ukladá útvaru Policajného zboru, ktorý prevzal zaistenú osobu vydať bezodkladne rozhodnutie o zaistení osoby, v ktorom uvedie dôvod, pre ktorý bola osoba zaistená. Citované zákonné ustanovenie neprípúšťa možnosť iného výkladu ako takého, podľa ktorého dôvod uvedený v rozhodnutí, ktorý viedol k zaisteniu osoby musí zodpovedať faktickému stavu, teda skutočnému dôvodu, pre ktorý bola osoba zaistená. Ak tento dôvod zaistenia nie je zákonným dôvodom nemožno dôjsť k inému záveru, ako k takému, že nielen rozhodnutie o zaistení, ale aj samotné zaistenie bolo nezákonným aktom verejnej moci voči osobe, ktorej sa týka. Zaistenie osoby a následné rozhodnutie o ňom, nie je konaním, v ktorom by bolo možné dôjsť v priebehu odvolacieho konania, či v dôsledku zrušenia takéhoto rozhodnutia súdom k identifikácii správnych, teda zákonných dôvodov na zaistenie. Prieskum rozhodnutia o zaistení, ktoré je len formálnym vyjadrením faktického úkonu policajta môže viesť len k zisteniu, či zaistenie osoby bolo zákonné alebo nebolo, ale nemôže smerovať k tomu, aby boli po zrušení rozhodnutia o zaistení nájdené správne, teda zákonné dôvody na zaistenie osoby, ak k takémuto zaisteniu v čase, keď sa vykonalo, došlo z iných dôvodov. Tieto argumenty som uviedol už v žalobe. Napriek tomu súd prvého stupňa skonštatoval, že podľa jeho názoru boli splnené zákonné podmienky na zaistenie žalobcu podľa § 19 ods. 1 písm. a) a b) zákona o Policajnom zbore, čo vyplýva z dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise, získaných v čase zaistenia žalobcu.

Žalobca je presvedčený o tom, že v predmetnej veci nielenže neboli naplnené hmotnoprávne podmienky na zaistenie jeho osoby, ale ani za predpokladu, že by formálne naplnené boli, zásah v podobe jeho zaistenia nebol primeraný povahe a prípadným následkom konania oproti povahe donucovacieho prostriedku. Skutočnosť, že rozhodnutie o jeho zaistení zo dňa 28. 10. 2013 nezodpovedá zákonnej požiadavke bezodkladnosti. Už v odvolaní proti tomuto rozhodnutiu žiadal zrušenie napadnutého rozhodnutia bez toho, aby bolo vrátené prvostupňovému orgánu. Ak napriek tomu žalovaný svojím prvým rozhodnutím, rozhodnutie o zaistení zo dňa 31. 3. 2012 zrušil a vrátil prvostupňovému orgánu pochybil tým, keďže rozhodnutie vydané viac než po roku a pol od jeho faktického zaistenia, nemôže byť rozhodnutím vydaným bezodkladne.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 01.02.2016 k odvolaniu žalobcu uviedol, že ohrozenie zdravia žalobcu podchladením bolo konštatované lekárom, čo dokumentuje „Záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby“ (por. č. 8 spisu), ktorý je súčasťou spisu číslo ORPZ-SN-OPP3-P-364/2012, ktorý spracoval MUDr. W. I. - lekár rýchlej zdravotnej pomoci Nemocnice s poliklinikou v Spišskej Novej Vsi. Z tohto záznamu vyplýva, že žalobca bol bezprostredne po opustení stromu prehliadnutý lekárom, ktorý konštatoval podchladenie organizmu žalobcu (nameraná telesná teplota bola 35,5°C). Lekár taktiež v tomto zázname uviedol hypertenzickú reakciu žalobcu na stres (nameraný krvný tlak 170/100). V tomto zázname je lekárom okrem iného uvedené, že „.....policajný zásah bol nutný z dôvodu podchladenia - na strome sedel cca 3 hodiny v silnom vetre a nízkej vonkajšej teplote“. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd

napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.) a napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3, druhá veta O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že už z prvotného rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odbor poriadkovej polície č. PU:796/2012 zo dňa 31.03.2012, o zaistení osoby žalobcu podľa § 19 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore vyplýva, „že žalobca sa dňa 31.03.2012 priviazal o vetvu stromu vo výške 6m na ulici Z. Nejedlého v Spišskej Novej Vsi a odmietol z neho zliezť dolu....Po príchode plošiny na miesto hliadke Se480 spolu s príslušníkmi HAZZ s touto plošinou vyšla k menovanému a týmto mu umožnila bezpečné nastúpenie a následné zloženie zo stromu na zem“. Situácia je zaznamenaná na DVD nosiči v pripojenom priestupkovom spise pod číslom ORPZ-SN-OPP3-P-364/2012 (čl. 7). Uvedené rozhodnutie bolo zrušené a vrátené na nové prejednanie a rozhodnutie odvolacím orgánom s tým, že neobsahuje náležitosti v zmysle správneho poriadku v štruktúre výrok - odôvodnenie - poučenie. V novom rozhodnutí o zaistení č. ORPZ-SN-OPP-62/2013 bolo doplnené, že „kde takto pripútaný zotrval v silnom vetre pri nízkej vonkajšej teplote asi 3 hodiny, pričom došlo k ohrozeniu zdravia menovaného podchladením organizmu“. Vymedzenie skutku, v čom spočívalo ohrozenie zdravia žalobcu bolo napadnutým rozhodnutím žalovaného č. KRPZ-KE-OPP-260-004/2013 z 09.01.2014 spresnené zmeneným výrokom tak, ako je to citované v úvodných ustanoveniach odôvodnenia tohto rozsudku.

Je potrebné zdôrazniť, že formulácia skutku v rozhodnutí policajného orgánu o zaistení osoby podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zák. č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore zodpovedá stavu tak, ako ho bezprostredne vyhodnotili zasahujúci policajti v spojení s lekárom privolanej záchrannej služby, ktorý konštatoval, že policajný zásah bol nutný z dôvodu podchladenia. Zaistenie osoby je úkon, ktorému nepredchádza dokazovanie v správnom konaní, ale faktický stav. Právnou povahou ide o predbežné opatrenie. Tu prevažuje materiálna stránka existencie dôvodu zaistenia osoby nad formálnou. Vhodnou pomôckou pri preskúmaní zákonnosti zaistenia osoby bol obrazový záznam, z ktorého v danom prípade najvyšší súd nezistil žiadne pochybenie zo strany zasahujúcich zložiek. Obava o zdravie osoby vyplývala aj zo samotnej situácie, ktorú navodil svojím konaním žalobca.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech v odvolacom konaní ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.